

Міністерство освіти і науки
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради університету
29.08.2025 року, протокол № 12

СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Полтава - 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Стратегія сталого розвитку Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (далі – Стратегія) це документ стратегічного планування діяльності університету, головним орієнтиром якого є адаптація університету до нових викликів, підвищення його конкурентоспроможності на міжнародному рівні та підтримка у стратегічному розвитку й формування спільних інтересів університету з освітніми, науковими, соціальними, політичними та адміністративними колами у державі та світі.

2. Стратегію розроблено відповідно до таких нормативно-правових документів:

- *«Конституція України»*, стаття 16, якою проголошено, що забезпечення екологічної безпеки та підтримання екологічної рівноваги на території України є обов'язком держави;
- *Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»*, прийнятий на підтримку проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року та результатів їх адаптації з урахуванням специфіки розвитку України;
- *Закон України «Про освіту» (2017 р., стаття 6 та 12)*, створює нормативні передумови для інтеграції екологічної складової у всі рівні навчання та формування у громадян компетентностей, необхідних для досягнення цілей сталого розвитку.
- *Закон України «Про вищу освіту» (2014 р., стаття 3)*, орієнтує державну політику на підготовку фахівців, спроможних забезпечувати інноваційний, безпечний та екологічно збалансований розвиток держави.
- *Закон України «Про національну безпеку України»* (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31, ст.241), що передбачає екологічну безпеку та сталий розвиток як складові національної безпеки України з урахуванням змін у безпековому середовищі;
- *Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»* (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 16,

ст.70), яким визначається одне із перших завдань – це впровадження освіти в інтересах збалансованого (сталого) розвитку, екологічної освіти та виховання, просвітницької діяльності з метою формування в суспільстві екологічних цінностей і підвищення його екологічної свідомості;

– *Стратегія регіонального розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки, якою визнано однією з важливих оперативних цілей «Сталий розвиток та комплексне відновлення регіону»;*

– *Програми економічного та соціального розвитку Полтавської області й територіальних громад, цільові програми екологічного спрямування, рішення місцевих органів самоврядування.*

3. Стратегію розроблено у відповідності до «Стратегії розвитку Полтавської політехніки в умовах правового режиму воєнного стану» (https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/all/stratehiya_rozvytku.pdf), якою визначено одну із стратегічних цілей: сталий розвиток та інтеграція науково-інноваційного потенціалу в освітній простір, комерціалізація наукових розробок, внесок університету в науково-технічний та економічний розвиток країни й світу.

Стратегія розроблена за участю всіх зацікавлених сторін Університету, включаючи здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, співробітників, а також зовнішніх стейкхолдерів.

4. **Мета Стратегії** – визначення напрямів формування Полтавської політехніки як сучасного освітньо-наукового центру підготовки висококваліфікованих фахівців та активного учасника процесу сталого розвитку на регіональному, державному й міжнародному рівнях, що передбачає трансформацію освітнього процесу, впровадження екологічно відповідального управління, інтеграцію цифрових технологій, розширення міжнародної співпраці та соціального партнерства.

5. Стратегія є рамковим документом, спрямованим на реалізацію місії, візії та цілей Стратегії перспективного розвитку Полтавської політехніки, а також є елементом системи внутрішнього забезпечення якості університету.

Місія Полтавської політехніки – впровадження позитивних змін, розвиток інтелектуального потенціалу суспільства на національному та міжнародному рівнях, формування майбутнього нашої країни.

Візія Полтавської політехніки – синергія освіти, науки, бізнесу і влади як основи особистісного та професійного успіху випускника.

6. Стратегія орієнтована на всебічну підтримку Цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй та затверджених Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»:

Відповідно Стратегія спрямована на поетапну реалізацію наступних Цілей сталого розвитку в діяльності Університету:

3. Міцне здоров'я і благополуччя;
4. Якісна освіта;
5. Гендерна рівність;
6. Чиста вода та належні санітарні умови;
7. Доступна та чиста енергія;
8. Гідна праця та економічне зростання;
9. Промисловість, інновації та інфраструктура;
10. Скорочення нерівності;
11. Сталий розвиток міст та спільнот;
12. Відповідальне споживання та виробництво;

- 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату;
- 15. Захист екосистем суші;
- 16. Мир, справедливість та сильні інститути;
- 17. Партнерство заради стійкого розвитку.

7. Перевагами впровадження Стратегії сталого розвитку для Університету є:

- підвищення іміджу Університету;
- формування освітньо-наукового середовища в умовах сталого розвитку Університету, зокрема, підвищення обізнаності здобувачів вищої освіти та співробітників Університету про проблеми сталого розвитку та їх ролі у вирішенні таких проблем;
- підвищення мотивації здобувачів вищої освіти щодо здобуття якісної освіти та проведення науково-дослідної роботи за рахунок створення стимулюючих умов університетського середовища та підтримки творчого потенціалу здобувачів вищої освіти з урахуванням принципів сталого розвитку;
- розширення сфери діяльності Університету в напрямку збереження довкілля, зокрема, за рахунок використання відновлюваних джерел енергії, зменшення споживання води, запровадження системи роздільного збирання ресурсоцінних відходів тощо;
- покращення здоров'я та безпеки здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників і співробітників Університету;
- розвиток інноваційних технологій та напрямів діяльності науково-педагогічних працівників у галузі досягнень цілей сталого розвитку;
- зниження економічних витрат Університету;
- комерціалізація наукових розробок, внесок університету в науково-технічний та економічний розвиток країни і світу;
- підвищення рівня інклюзивності та доступності Університету для всіх;
- розширення міжнародної співпраці та подальша інтеграція Університету в європейський освітній простір.

2. ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМКИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УНІВЕРСИТЕТІ

Напрямок 1. Формування комфортного та безпечного університетського середовища, об'єднання усіх учасників освітнього процесу в єдину університетську спільноту.

Напрямок 1 відповідає таким Глобальним цілям сталого розвитку до 2030 року:

3. Міцне здоров'я і благополуччя; 4. Якісна освіта; 5. Гендерна рівність; 8. Гідна праця та економічне зростання; 16. Мир, справедливість та сильні інститути; 17. Партнерство заради стійкого розвитку.

Основними завданнями є:

- формування системи корпоративних цінностей на основі академічної та етичної доброчесності задля забезпечення сталого розвитку Університету та проведення інформаційних кампаній щодо їх розповсюдження;
- поширення практик об'єднаної університетської спільноти, в тому числі при прийнятті управлінських рішень;
- розвиток та підтримка системи взаємодії всередині Університету (студентства, викладачів, адміністрації) на принципах доброти й людяності, партнерства, захисту прав особистості, що дозволяє поєднувати колективні зусилля для реалізації ідей сталого розвитку;
- підвищення обізнаності університетської спільноти про можливості їхнього залучення до реалізації цілей сталого розвитку на різних рівнях;
- популяризація ідей національної свідомості, соціальної відповідальності й лідерства серед молоді;
- наповнення освітніх програм освітніми компонентами, що спрямовані на формування компетентностей, необхідних не лише для упередження будь-яких проявів недоброчесності, але й для демонстрації таких цінностей суспільству;
- запровадження низки додаткових освітніх можливостей для посилення антикорупційної спроможності здобувачів вищої освіти;

- наскрізне запровадження адміністративних механізмів запобігання корупції в університетському середовищі, зокрема, через інститут уповноваженого з питань запобігання корупції;
- проведення моніторингу серед здобувачів вищої освіти щодо наявності проявів недоброчесності в академічному середовищі.
- розвиток інституту волонтерства через залучення представників університетської спільноти до реалізації спільних проєктів.

Напрямок 2. Освіта для сталого розвитку, що орієнтує на здобуття знань і навичок, необхідних для осмислення власної ролі у досягненні цілей сталого розвитку як у професійній діяльності, так і в громадському та особистому житті.

Напрямок 2 відповідає таким Глобальним цілям сталого розвитку до 2030 року:

4. Якісна освіта; 5. Гендерна рівність; 8. Гідна праця та економічне зростання; 9. Промисловість, інновації та інфраструктура; 10. Скорочення нерівності; 12. Відповідальне споживання та виробництво; 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату; 16. Мир, справедливість та сильні інститути; 17. Партнерство заради стійкого розвитку.

Основними завданнями є:

- наповнення змісту освітніх програм та освітніх компонент тематичними складовими, що відображають загальні принципи досягнення сталого розвитку суспільства;
- формування спеціальних компетентностей майбутніх фахівців, здатних генерувати і реалізувати інноваційні рішення для забезпечення сталого розвитку;
- формування через зміст освітніх компонент гуманістичного світоглядного підґрунтя, необхідного для осмислення та практичної реалізації ідей сталості через розвиток критичного мислення, культивування цінностей громадянського суспільства, принципів демократії та правової держави;

- реалізація конкретних завдань навчання, що орієнтовані на досягнення цілей сталого розвитку, зокрема таких як: навчально-пізнавальні (формування знань та розумових навичок, необхідних для кращого розуміння цілей сталого розвитку та проблем, які необхідно вирішити для їх досягнення), соціально-емоційні (розвиток соціальних навичок, що дозволяють здобувачам вищої освіти взаємодіяти, приходити до узгодженого рішення та обмінюватись інформацією з метою досягнення цілей сталого розвитку; формування навичок самоаналізу, ціннісних орієнтирів, життєвих установок і устремлінь, які сприятимуть саморозвитку здобувачів вищої освіти) та поведінкові (формування діяльнісної компетенції);
- забезпечення доступу до сучасних навчальних матеріалів, лабораторного обладнання та інфраструктури, необхідних для якісного навчання і досліджень;
- систематичний моніторинг якості освіти шляхом проведення щосеместрового анкетування здобувачів вищої освіти, а також проведення моніторингу результатів навчання та працевлаштування випускників;
- забезпечення можливостей для професійного розвитку науково-педагогічних працівників, а також підтримка здобувачів вищої освіти у розвитку їх потенціалу через наукові гуртки, участь у конкурсах наукових робіт та олімпіадах, навчальні та виробничі практики, стажування, академічну мобільність, програми подвійного диплому, тощо;
- розвиток університетської спільноти, згуртованої довкола ідей сталості та здатної втілювати практичні рішення для досягнення цілей сталого розвитку.

Напрямок 3. Розвиток науково-інноваційного потенціалу та трансфер технологій.

Напрямок 3 відповідає таким Глобальним цілям сталого розвитку до 2030 року:

4. Якісна освіта; 7. Доступна та чиста енергія; 8. Гідна праця та економічне зростання; 9. Промисловість, інновації та інфраструктура; 11. Сталий розвиток міст і спільнот; 12. Відповідальне споживання та виробництво; 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату; 17. Партнерство заради стійкого розвитку.

Основними завданнями є:

- продовження практики формування міждисциплінарних наукових колективів університету, здатних реалізовувати вагомі комплексні наукові дослідження, надання наукових послуг шляхом проведення досліджень та консалтингу для бізнесу як за рахунок фонду держбюджету, так і з залученням коштів вітчизняних та іноземних замовників із усіх регіонів світу;
- залучення інвестиційних джерел під час реалізації проєктної діяльності університету;
- залучення коштів обласного та бюджетів нижчих рівнів для більш широкого виконання місії науково-освітнього й культурного центру регіону, зокрема, шляхом участі у відповідних регіональних програмах;
- розвиток наявних наукових шкіл і створення нових напрямів досліджень з врахуванням світових тенденцій розвитку науки і технологій;
- продовження співпраці з провідними науковими школами України;
- забезпечення програми підтримки публікацій у відомих журналах і видавництвах, особливо міжнародних, сприяння вагомим публікаційним досягненням;
- сприяння комерціалізації результатів науково-інноваційних досліджень, активізація взаємодії науки, бізнесу та виробництва з метою тісного партнерства для виявлення їхніх потреб у наукових розробках, широкого впровадження розробок у кінцевий виробничий результат;
- підвищення рівня захисту прав інтелектуальної власності на комерційно-привабливі розроблення та технології, зокрема за кордоном, шляхом отримання вітчизняних та міжнародних патентів;
- активізація винахідницької діяльності через отримання патентів на корисну модель;
- сприяння практики підготовки докторів філософії у співпраці з інститутами Національної академії наук України, галузевими академіями та провідними закладами вищої освіти ЄС;

- підвищення рівня оприлюднення питомих результатів наукових досліджень у виданнях, які індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та WoS і мають високі коефіцієнти впливовості, збільшення кількості публікацій у співавторстві з представниками іноземних університетів.

Напрямок 4. Забезпечення економічної сталості та соціального захисту як ключових елементів формування позитивного іміджу

Напрямок 4 відповідає таким Глобальним цілям сталого розвитку до 2030 року: 4. Якісна освіта; 5. Гендерна рівність; 8. Гідна праця та економічне зростання; 9. Промисловість, інновації та інфраструктура; 11. Сталий розвиток міст та спільнот; 16. . Мир, справедливість та сильні інститути; 17. Партнерство заради стійкого розвитку.

Основними завданнями є:

- формування політики інвестицій, спрямованих на сталий розвиток та управління інфраструктурою університету;
- створення якісних та комфортних умов для праці, навчання, проживання та відпочинку співробітників і здобувачів вищої освіти;
- постійний розвиток матеріально-технічної бази Університету;
- створення молодіжного креативного простору молодіжного центру з метою підтримання діяльності та реалізації проєктів студентського самоврядування та студентів Полтавської політехніки, а також молоді Полтавщини;
- реалізація проєкту «Вища освіта. Енергоефективні технології» термомодернізація навчальних корпусів та гуртожитків університету;
- формування бюджетів структурних підрозділів стимулювання збільшення надходжень подальшим раціональним їх використанням;
- продовження політики забезпечення економічної самодостатності університету, в якому значною мірою повинна бути інтегрована успішна формула співпраці «освіта-наука-держава-бізнес»;

- збереження традицій щодо виплати іменних стипендій Юрія Кондратюка на кожному факультеті та навчально-науковому інституті;
- участь у державній програмі пільгового кредитування здобувачів вищої освіти з метою надання підтримки держави у здобутті вищої освіти громадянам за рахунок державних кредитних ресурсів.

Напрямок 5. Створення й розвиток екологічно привабливого, безпечного та інклюзивного середовища

Напрямок 5 відповідає таким Глобальним цілям сталого розвитку до 2030 року: 3. Міцне здоров'я і благополуччя; 5. Гендерна рівність; 8. Гідна праця та економічне зростання; 10. Скорочення нерівності; 11. Сталий розвиток міст та спільнот.

Основними завданнями є:

- проведення екологічної ревіталізації університетської паркової зони;
- проведення термомодернізації навчальних корпусів та гуртожитків університету для створення комфортних умов навчання та проживання;
- створення у внутрішньому парковому середовищі університету зон «open-space», які можуть використовуватись для освітнього процесу, самостійних та групових занять студентської молоді, спілкування та відпочинку;
- забезпечення Університету необхідною кількістю захисних споруд цивільного захисту, розташованих у навчальних корпусах та гуртожитках, які поставлені на відповідні обліки Департаменту цивільного захисту та оборонної роботи Полтавської міської ради, Департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами Полтавської ОВА, ГУ ДСНС в Полтавській області;
- забезпечення найпростіших укриттів фонду захисних споруд цивільного захисту Університету санвузлами, електроенергією, резервним освітленням, обладнанням для бездротового доступу до інтернет-мережі, приладами

оповіщення, питною водою, шанцевим інструментом, медичними засобами першої допомоги, первинними засобами пожежогасіння та іншими засобами необхідними для життєзабезпечення під час використання їх за призначенням;

- забезпеченість мінімальними вимогами для організації освітнього процесу в захисних спорудах цивільного захисту Університету з урахуванням осіб з обмеженими фізичними можливостями;
- формування необхідного інклюзивного середовища в корпусах Університету, гуртожитках та у зовнішньому університетському просторі;
- впровадження в Університеті політик, що гарантують захист від усіх форм насильства, дискримінації чи домагань;
- розвиток культурних компетентностей і розповсюдження принципів толерантності через залучення здобувачів вищої освіти та співробітників до відповідних навчальних та просвітницьких заходів;
- створення середовища, в якому здобувачі вищої освіти відчують себе психологічно комфортно та почуваються важливими через доступність різноманітних ресурсів Університету для особистісного розвитку та залучення до різних видів діяльності, функціонування служби психологічної підтримки;
- впровадження організаційних, правових, інженерно-технічних заходів, спрямованих на запобігання кіберінцидентам, виявлення та захист від кібератак, ліквідацію їх наслідків, відновлення сталості і надійності функціонування комунікаційних, технологічних систем;
- запровадження повноцінної системи кіберзахисту університету (кіберзахист у державному секторі, директива ЄС про мережеву та інформаційну безпеку (NIS2 directive));
- забезпечення безпечних і здорових умов праці, включаючи дотримання стандартів безпеки, навчання працівників і захист від потенційних небезпечних ситуацій.

***Напрям 6. Розвиток міжнародної співпраці та партнерства задля
для спільної роботи над проєктами й дослідженнями, спрямованими на
вирішення глобальних й регіональних екологічних та соціально значущих
проблем***

Напрям 6 відповідає таким Глобальним цілям сталого розвитку до 2030 року: 4. Якісна освіта; 8. Гідна праця та економічне зростання; 11. Сталий розвиток міст та спільнот; 12. Відповідальне споживання та виробництво; 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату; 15. Захист екосистем суші; 16. Мир, справедливість та сильні інститути; 17. Партнерство заради стійкого розвитку.

Основними завданнями є:

- ініціювати та брати участь у міжнародних дослідницьких проєктах у сфері сталого розвитку із залученням академічної спільноти, урядів і неурядових організацій;
- продовження реалізації довгострокових меморандумів про співробітництво, сприяння обміну студентами з вищими навчальними закладами Європи та інших країн;
- посилення міжнародної грантової діяльності як інструменту науково-інноваційної діяльності Університету, підтримка співпраці між закладами вищої освіти та науково-дослідними установами, участі в реалізації міжнародних наукових проєктів і програм, насамперед Європейського Союзу за пріоритетними грантовими програмами Еразмус+, Горизонт Європа, урядовими та міжурядовими програмами інших країн;
- підтримка національної та міжнародної академічної мобільності студентів та науково-педагогічних працівників, зокрема, за програмами та науковим тематиками з питань сталого розвитку;
- сприяти посиленню позитивного іміджу Полтавської політехніки серед міжнародного академічного співтовариства через створення діалогових платформ і спільних проєктів між країнами.

Напрям 7. Підтримка чистого довкілля та раціонального природокористування

Напрям 7 відповідає таким Глобальним цілям сталого розвитку до 2030 року: 3. Міцне здоров'я і благополуччя; 4. Якісна освіта; 6. Чиста вода та належні санітарні умови; 7. Доступна та чиста енергія; 9. Промисловість, інновації та інфраструктура; 11. Сталий розвиток міст та спільнот; 12. Відповідальне споживання та виробництво; 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату; 15. Захист екосистем суші.

Основними завданнями є:

- ініціювання та участь у щорічних екологічних акціях та програмах з питань чистого довкілля та стимулювання здобувачів вищої освіти до самостійної участі в екологічних ініціативах;
- використання інструментів цифровізації для оптимізації адміністративних процесів для зменшення забруднення довкілля, зокрема, через запровадження електронного документообігу;
- запровадження на території студмістечка та внутрішній території Університету системи роздільного збирання ресурсоцінних відходів;
- використання альтернативних джерел енергії для забезпечення теплових потреб навчальних аудиторій й лабораторій університету;
- проведення термомодернізації навчальних корпусів та гуртожитків Університету з метою раціонального використання паливних ресурсів та скорочення викидів парникових газів;
- оснащення корпусів університету раціональною системою електроосвітлення;
- зменшення споживання витратних матеріалів (паперу, друкованих видань, картриджів тощо) в освітньому процесі за рахунок активного використання електронних систем в освітньому процесі;
- розумне використання води через застосування сантехніки, що сприяє економному її споживанню;
- підтримування екосистеми довкола Університету.

Напрям 8. Партнерство із владою, громадським суспільством, молоддю для сталого миру

Напрям 8 відповідає таким Глобальним цілям сталого розвитку до 2030 року: 3. Міцне здоров'я і благополуччя; 4. Якісна освіта; 9. Промисловість, інновації та інфраструктура; 16. Мир, справедливість та сильні інститути; 17. Партнерство заради стійкого розвитку.

Основними завданнями є:

- послідовно посилення якості освіти для створення людського капіталу держави та постійне патріотичне виховання молоді;
- залучення наукового та інноваційного потенціалу Університету до посилення обороноздатності держави через реалізацію науково-дослідницьких робіт та їх комерціалізацію;
- розширення благодійно-мистецької активності Університету, збільшення кількості культурних заходів для студентів, включаючи благодійні концерти, вистави, майстер-класи, тематичні вечори тощо, спрямовання отриманих коштів на волонтерські потреби Збройних Сил України;
- залучення студентів до активної участі в організації та проведенні благодійних заходів, популяризація волонтерської діяльності, збільшення волонтерського штабу;
- проведення практичних тренувань з учасниками освітнього процесу щодо дій у разі виникнення загроз воєнного характеру, поведінки під час евакуації та розміщенні в укриттях, виявлення вибухонебезпечних предметів, надання домедичної допомоги потерпілим;
- формування компетентностей безпеки в здобувачів вищої освіти;
- організація системного навчання здобувачів вищої освіти діям в умовах надзвичайних ситуацій.

3. МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

1. Моніторинг реалізації Стратегії сталого розвитку – це важливий процес, в ході якого визначається наскільки успішно Університет реалізує принципи сталого розвитку через виконання основних завдань в рамках кожного тематичного напрямку.

2. Моніторинг може бути проведений за допомогою різних способів (фіксації події, звітності, статистичних даних, анкетування тощо), але його головна мета - збір даних щодо успішності Університету в реалізації власної політики сталості та сталої комунікації з усіма учасниками освітнього процесу, науково-дослідної діяльності та зовнішніх стейкхолдерів.

3. Результати моніторингу використовуються для оцінювання успішності виконання завдань та необхідності в додаткових зусиллях для того, щоб Університет досяг своїх цілей в сфері сталого розвитку.

4. Для моніторингу будуть використані такі показники:

- кількість проведених заходів з тематики стійкого розвитку, охорони довкілля, еколого-соціальної відповідальності й доброчесності, дотримання безпеки;

- кількість заходів, спрямованих на підтримання статусу Університету як «зеленого кампусу»;

- кількість навчальних дисциплін, впроваджених в освітні програми різних спеціальностей, з тематики стійкого розвитку та охорони навколишнього середовища;

- кількість студентів які пройшли навчання за тематикою стійкого розвитку;

- кількість науково-дослідних студентських робіт, орієнтованих на вирішення питань стійкого розвитку, раціонального природокористування, енергоефективності та соціальної відповідальності;

- обсяги скорочення викидів парникових газів у навколишнє середовище Університетом за рахунок впровадження інноваційних та природоохоронних заходів;

- обсяги зібраних ресурсоцінних відходів, що були передані на відновлення спеціалізованим підприємствам;
- зменшення споживання природних ресурсів (первинних паливних ресурсів, електроенергії) тощо.